การดำเนินงานพิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์*

Debsirin Educational Museum Processes

นุชจรี ศรีวิเชียร (Nuchjaree Sriwichian)**
ผศ. ดร. กรรณิการ์ สุธีรัตนาภิรมย์ (Asst. Prof. Kannika Suteerattanapirom)***

บทคัดย่อ

การศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านประวัติศาสตร์เกี่ยวกับโรงเรียนเทพศิรินทร์แก่นักเรียน และผู้สนใจทั่วไป โดยเปิดให้บริการมากว่า 3 ปี ผู้ศึกษามีวัตถุประสงค์ในการศึกษาสภาพการดำเนินงานของพิพิธภัณฑ์แห่งนี้ โดยประยุกต์กรอบวิธีคิดแบบซิปโมเดล (CIPP Model) ซึ่งเป็นวิธีประเมินผลสภาพการดำเนินต่างๆได้อย่างรอบด้าน ผ่านแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามการบริหารจัดการของโรงเรียนเทพศิรินทร์ นักเรียนเทพศิรินทร์ และบุคคลทั่วไป ซึ่งประเด็นคำถามประกอบด้วยด้านการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ องค์ประกอบเกื้อหนุนในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ กระบวนการดำเนินงาน และการให้บริการทางการศึกษา พบว่าการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ที่ผ่านมาเกิดปัญหาในประเด็นต่างๆ ได้แก่ 1) การขาดส่วนร่วมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามการบริหารจัดการของโรงเรียน และนักเรียน ซึ่งสะท้อนถึงการขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของงานพิพิธภัณฑ์ 2) จำนวนบุคลากรพิพิธภัณฑ์ไม่เพียงพอ 3) การประชาสัมพันธ์ข่าวสารความเคลื่อนไหว และข้อมูลเกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์โรงเรียนที่ยังไม่ทั่วถึง 4) การดำเนินงานของนักเรียนภายในชุมนุมยังขาดประสิทธิภาพ 5) การจัดกิจกรรมทางการศึกษาที่ไม่หลากหลาย และ6) ขาดการใช้ประโยชน์จากพิพิธภัณฑ์ในด้านการศึกษา

Abstract

Debsirin Educational Museum is a historical learning center for students and visitors. The museum has opened for over 3 years. This article is aimed to study the museum's

* เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ของโรงเรียนเทพศิรินทร์ กรุงเทพมหานคร โดยเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางพัฒนาพิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์" ในระดับศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม) มหาวิทยาลัยศิลปากร

To study processes of Debsirin Educational Museum, Bangkok, which is a partial thesis "Development Plan for Debsirin Educational Museum" of the Requirements for the Master Degree of Arts Program in Cultural Resource Management, Silpakorn University

** นักศึกษาปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร และภัณฑารักษ์พิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์

Master degree of Arts student in Cultural Resource Management program, Silpakorn University and curator at Debsirin Educational Museum

*** อาจารย์ประจำคณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร อาจารย์ที่ปรึกษา

Lecturer in faculty of Archaeology , Silpakorn University and thesis advisor

Veridian E-Journal, Slipakorn University
ISSN 1906 - 3431

processing by applying CIPP Model paradigm which is quite well completely project evaluation. The research's tool is questionnaire for 3 sampling groups: people under Debsirin School's management, Debsirin students and visitors. The questions are involved with management, museum elements, museum process and educational services. The study was found some problems about museum's processing 1) Non-engagement of people under Debsirin School's management and Debsirin students throughout be unknown about museum knowledge 2) Lacking of museum workers 3) Poor and narrow museum public relation 4) Inefficient of student activity club 5) Few educational activities and 6) Unused museum for educational purpose

บทนำ

โรงเรียนเทพศิรินทร์ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย จังหวัดกรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนหนึ่งที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน ตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ที่มีพระราชประสงค์ในการขยายการศึกษาอย่างทั่วถึงให้กับราษฎร จึงมีการสร้างโรงเรียนหลวงในวัดต่างๆ โดยระยะแรก โรงเรียนเทพศิรินทร์เป็นโรงเรียนหลวงในวัดเทพศิรินทราวาส และใช้ศาลาการเปรียญของวัดเทพศิรินทราวาสเป็นสถานที่ในการศึกษา (รัตนะ ยาวะประภาษ และคณะ, 2528: 13) จนเมื่อ พ.ศ. 2445 “ตึกแม้นนฤมิตร” ตึกเรียนหลังแรกของโรงเรียนเทพศิรินทร์สร้างแล้วเสร็จ โดยได้รับการสนับสนุนทุนทรัพย์ในการก่อสร้างตึกเรียนจากสมเด็จพระราชปิตุลาบรมพงศาภิมุข เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่หม่อมแม้น พระชายาที่ถึงแก่กรรมในครานั้น

โรงเรียนเทพศิรินทร์ได้รับการสนับสนุนด้านการศึกษาจากพระบรมวงศานุวงศ์สืบเรื่อยมาจากการบริจาคทุนทรัพย์ในการสร้างตึกเรียน รวมถึงครุภัณฑ์ประจำตึกต่างๆ เช่น ตึกโชฎึกเลาหะเศรษฐี ตึกเยาวมาลย์อุทิศ ตึกปิยราชบพิตรปดิวรัดา โดยตึกเรียนเหล่านี้สร้างขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์แก่ผู้ล่วงลับและเพื่อสาธารณประโยชน์ด้านการศึกษาของราษฎร จนเมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 ตึกเรียนต่างๆ ได้รับความเสียหายจากภัยสงคราม แต่ยังได้รับความช่วยเหลือจากสมาคมนักเรียนเก่าเทพศิรินทร์ วัดเทพศิรินทราวาส และทุนรัฐบาลในการซ่อมแซมสภาพของโรงเรียนให้กลับมาดีดังเดิม(รัตนะ ยาวะประภาษและคณะ, 2528: 44)

เรื่องราวที่สำคัญและมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์เหล่านี้ถูกนำเสนอภายในพิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์ โดยพิพิธภัณฑ์แห่งนี้เกิดขึ้นจากความร่วมมือของนักเรียนเก่าเทพศิรินทร์และโรงเรียนเทพศิรินทร์ เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ของโรงเรียนเทพศิรินทร์ในทุกมิติ ตลอดจนเป็นการสืบสานจิตวิญญาณเทพศิรินทร์ที่เกิดจากความรัก ความกตัญญู สู่การสร้างประโยชน์ต่อสังคม โดยเปิดให้บริการตั้งแต่เดือนกันยายน 2555

เส้นทางการเข้าชมพิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์เริ่มต้นที่ตึกแม้นศึกษาสถาน ซึ่งเดิมทีเป็นตึกเรียนหลังแรกของโรงเรียนเทพศิรินทร์ที่มีชื่อว่า “ตึกแม้นนฤมิตร” ในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 จนตึกเรียนหลังนี้ได้รับความเสียหายและได้รับการบูรณะขึ้นใหม่พร้อมกับชื่อ “ตึกแม้นศึกษาสถาน” (รัตนะ ยาวะประภาษและคณะ, 2528: 46)

จากนั้นผู้เข้าชมจะได้สักการะรูปปั้นของหม่อมแม้นที่ห้องโถงตึกแม้นศึกษาสถานชั้นสอง และเดินผ่านเส้นทางแห่งกาลเวลาที่จะย้อนอดีตไปยังจุดเริ่มต้นของโรงเรียนเทพศิรินทร์ในสมัยรัชกาลที่ 5

รูปที่ 1 บริเวณสักการะ ณ ห้องโถงชั้น 2 ตึกแม้นศึกษาสถาน

การจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์

การจัดแสดงหลักภายในพิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์ ณ ตึกโชฎึกเลาหะ-เศรษฐีเป็นการนำเสนอเกียรติประวัติของโรงเรียนที่ยาวนานมากว่า 130 ปี โดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยในการนำเสนอเพื่อให้ผู้เข้าชมเกิดความประทับใจในเรื่องราวต่างๆ ดังต่อไปนี้

นิทรรศการที่ 1 กำเนิดจิตวิญญาณเทพศิรินทร์ เป็นการนำเสนอประวัติการก่อตั้งโรงเรียนเทพศิรินทร์ และอาคารเรียนหลังต่างๆที่ได้รับการสนับสนุนจากพระบรมวงศานุวงศ์ในอดีต ผ่านเทคนิคการฉายที่เรียกว่า Video Mapping และบริเวณโดยรอบห้องฉายยังจัดแสดงวัตถุที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเทพศิรินทร์ เช่น นาฬิกาจปร.ตั้งพื้น ตู้สังเค็ด สื่อการเรียนการสอนในอดีต เป็นต้น

นิทรรศการที่ 2 เทพศิรินทร์สร้างคนไม่รกโลก ผู้เข้าชมจะได้ย้อนยุคเป็นนักเรียนเทพศิรินทร์ ภายใต้บรรยากาศจำลองห้องเรียนในอดีต ตลอดจนการนำเสนอการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระภิกษุและคณาจารย์ ผ่านการฉายแบบ Chalk Animation ที่กระดานหน้าห้องเรียน

นิทรรศการย่อยในลำดับถัดไป ได้แก่ ห้องเพชรแห่งเทพศิรินทร์ ที่นำเสนอเรื่องราวของนักเรียนเก่าเทพศิรินทร์ดีเด่น อาทิ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ตนกู อับดุล ราห์-มาน กุหลาบ สายประดิษฐ์(ศรีบูรพา) ศาสตราจารย์นพ. เสม พริ้งพวงแก้ว เป็นต้น อีกทั้งผู้เข้าชมสามารถรับชมประวัติและผลงานของแบบอย่างนักเรียนเทพศิรินทร์ ทำเนียบนักเรียนเทพศิรินทร์ เรื่องราวของคณาจารย์ ผ่านจอสัมผัส(Touch screen) ภายในห้องที่ออกแบบเป็นรูปผลึกเพชรแห่งนี้

การจัดแสดงในลำดับถัดไปเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับตราสัญลักษณ์ และบทร้องประจำโรงเรียนเทพศิรินทร์ รวมทั้งของที่ระลึกเกี่ยวกับโรงเรียนเทพศิรินทร์ เช่น เข็มตราสัญลักษณ์ แหวนรุ่น ซึ่งได้รับบริจาคจากนักเรียนเก่าเทพศิรินทร์

จากนั้น ผู้เข้าชมยังสามารถร่วมสนุกในการถ่ายภาพเครื่องแบบนักเรียนเทพศิรินทร์โดยใช้เทคนิค Face Detect โดยสามารถเลือกเครื่องแบบได้ 6 ชุด เพื่อนำไปพิมพ์ภาพเป็นที่ระลึก

นิทรรศการที่ 3 เทพศิรินทร์ระบิลระบือ นำเสนอความสามารถของนักเรียนเทพศิรินทร์ในด้านต่างๆ เช่น วิชาการ กีฬา ดนตรี การแสดงและวรรณศิลป์ ผ่านจอฉายตามเรื่องราวที่ผู้เข้าชมสนใจได้

Veridian E-Journal, Slipakorn University
ISSN 1906 - 3431

นิทรรศการที่ 4 กลิ่นรำเพยไม่เคยจาง เป็นการนำเสนอเรื่องราวของสมาคมนักเรียนเก่าเทพศิรินทร์ในพระบรมราชูปถัมภ์ และนักเรียนเก่าเทพศิรินทร์ที่กลับมาช่วยเหลือโรงเรียนในด้านต่างๆ ตลอดจนเรื่องราวที่ไม่เคยรู้เกี่ยวกับโรงเรียนเทพศิรินทร์ และการร่วมสนุกในการตอบคำถามเกมแฟนพันธุ์แท้ผ่านจอสัมผัส (Touch Screen)

นิทรรศการที่ 5 หนทางสู่อนาคต ผู้เข้าชมสามารถแสดงความรู้สึกจากการเข้าชมพิพิธภัณฑ์แห่งนี้ผ่านเวทีแสดงปณิธาน เพื่อร่วมบันทึกประสบการณ์ในการเข้าชมของทุกท่าน

รูปที่ 2 บรรยากาศการเข้าชมพิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์

กรอบวิธีคิดในการศึกษาการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์

พิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์เปิดให้บริการทางการศึกษาแก่นักเรียน และผู้สนใจทั่วไปภายใต้การบริหารและดำเนินงานกลุ่มวิชาการของโรงเรียนเทพศิรินทร์ การศึกษาดำเนินงานของพิพิธภัณฑ์ฯในครั้งนี้ได้ประยุกต์กรอบวิธีคิดแบบซิปโมเดล (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Danial. L. Stufflebeam) ซึ่งเป็นวิธีในการประเมินที่ถูกใช้อย่างแพร่หลายในวงการการศึกษา เนื่องจากเป็นการประเมินได้ทั้งระบบและต่อเนื่องอีกทั้งได้ข้อมูลอย่างละเอียดเพื่อประกอบการตัดสินใจต่างๆ (ฐิติมา นิติกรวรากุล: 2553, 71)

ทั้งนี้ องค์ประกอบของซิปโมเดลสามารถนำมาประยุกต์เพื่อเป็นกรอบในการประเมินสภาพการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์ ซึ่งสามารถอธิบายองค์ประกอบได้ดังนี้(มาเรียม นิลพันธ์: 2553, 31)

- **สภาพแวดล้อม (Context)** เป็นการประเมินเพื่อให้ได้หลักการและเหตุผลมากำหนดจุดมุ่งหมาย ซึ่งนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบในด้าน**การบริหารจัดการของพิพิธภัณฑ์ฯ**

- **ตัวป้อน (Input)** ประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลมาช่วยตัดสินใจว่าจะใช้ทรัพยากรหรือกำลังที่มีอยู่เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายได้อย่างไร เช่น ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านบุคลากร เป็นต้น ซึ่งเป็น

องค์ประกอบเกื้อหนุนในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

- **กระบวนการ (Process)** เป็นการตรวจสอบจุดเด่น จุดอ่อนของรูปแบบการดำเนินงานตามที่คาดหวังไว้ โดยกระบวนการในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ ประกอบด้วย กระบวนการประชาสัมพันธ์และการสร้างเครือข่าย การจัดกิจกรรมทางการศึกษา การบูรณาการสู่การเรียนการสอน และการทำงานของนักเรียนในรูปแบบชุมนุม

- **ผลผลิต (Product)** เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่คาดหวังไว้เพียงใด โดยสามารถนำมาประยุกต์ใช้ใน**ด้านการให้บริการทางการศึกษา**ของพิพิธภัณฑ์ได้

เมื่อนำกรอบวิธีคิดข้างต้นมาประยุกต์ใช้ในการประเมินสภาพการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์จะทำให้เกิดการศึกษาอย่างรอบด้านและมีประสิทธิภาพ การศึกษาสภาพการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์จึงมุ่งศึกษาประเด็นต่างๆได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ องค์ประกอบเกื้อหนุนในการดำเนินงาน กระบวนการดำเนินงาน และการให้บริการทางการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การบริหารจัดการ ซึ่งหมายถึง การดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานใด ๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับคน สิ่งของและหน่วยงาน (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, เข้าถึงเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2558) โดยการศึกษาด้านนโยบาย เนื่องจากเป็นการกำหนดหลักการและเหตุผลในการดำเนินงานต่างๆของพิพิธภัณฑ์ฯ และวางกรอบการทำงานให้ชัดเจนภายใต้วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ (กิ่งกาญจน์ วรนิทัศน์ และคณะ, 2552: 81-82) ดังต่อไปนี้

1.1 วิสัยทัศน์ (Vision) คือเป้าหมายระยะยาวที่กำหนดไว้ว่า อยากให้องค์การเป็นแบบไหน ในทิศทางใด โดยพิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์มีวิสัยทัศน์ว่า จะต้องเป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิต (Living Museum) เพื่อการศึกษาเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ความรัก ความกตัญญูของชาวเทพศิรินทร์ สู่การสร้างความภาคภูมิใจและแรงบันดาลใจในการสืบทอดจิตวิญญาณเทพศิรินทร์อย่างยั่งยืน

1.2 พันธกิจ (Mission) คือเหตุผลของการดำรงอยู่ขององค์การ ซึ่งในที่นี้พิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์ดำเนินงานภายใต้พันธกิจ ดังนี้

- สนับสนุนกระบวนการสร้างการศึกษา รวบรวมข้อมูล และถ่ายทอดเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ของโรงเรียนเทพศิรินทร์ในทุกมิติ
- สร้างสรรค์กระบวนการบูรณาการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนให้แก่นักเรียนเทพศิรินทร์
- สร้างคุณค่า แรงบันดาลใจในการดำรงชีวิตด้วยจิตวิญญาณเทพศิรินทร์ให้กับชาว เทพศิรินทร์ทุกระดับ
- พัฒนาแนวทางการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมจากภายใน ภายนอก และเครือข่ายอย่างมีมาตรฐาน

1.3 ยุทธศาสตร์ (Strategy) คือแผนการปฏิบัติการภาพรวมที่ใช้กำหนดทิศทางการดำเนินงานสำหรับองค์การ โดยพิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์มียุทธศาสตร์ดังนี้

- พัฒนาระบบบริหารจัดการตามมาตรฐานการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์
- สร้างกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายการทำงานพิพิธภัณฑ์

Veridian E-Journal, Slipakorn University
ISSN 1906 - 3431

- บูรณาการการเรียนรู้สู่นักเรียนทุกระดับชั้น
- สร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์เชิงรุก

การดำเนินงานพิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์จึงเป็นไปตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ข้างต้น ซึ่งเป็นกรอบในการปฏิบัติงานให้ตรงตามวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน

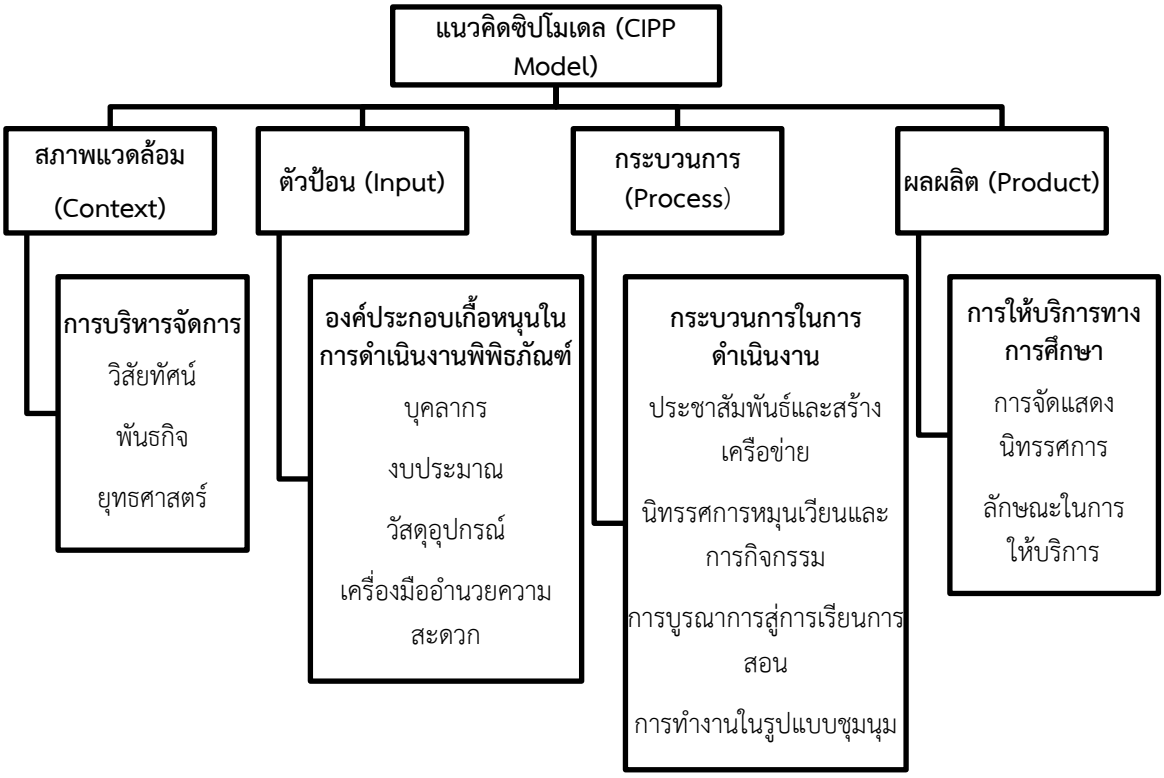
2. องค์ประกอบเกื้อหนุนในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ เป็นการศึกษาปัจจัยพื้นฐานที่ทำให้งานพิพิธภัณฑ์ดำเนินไปได้ด้วยดี ได้แก่

- บุคลากรพิพิธภัณฑ์ คือคณะทำงานที่มีส่วนช่วยในงานพิพิธภัณฑ์ เช่น คณะกรรมการดำเนินงาน หัวหน้างานพิพิธภัณฑ์ เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ เป็นต้น
- งบประมาณ คือเงินที่ได้รับการสนับสนุนในการดำเนินงานต่างๆของพิพิธภัณฑ์โดยผ่านการเสนอโครงการประจำปีการศึกษา เช่น โครงการเปิดโลกการเรียนรู้สู่ความเป็นยุวมัคคุเทศก์ โครงการนิทรรศการหมุนเวียน เป็นต้น
- วัสดุอุปกรณ์ คือสิ่งของต่างๆที่ใช้ในสำนักงานพิพิธภัณฑ์ เช่น หมึกพิมพ์ กระดาษ โดยได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายพัสดุของโรงเรียนผ่านการเสนอโครงการสนับสนุนการบริหารจัดการภายในพิพิธภัณฑ์รายปี
- สิ่งอำนวยความสะดวก คืออุปกรณ์ เครื่องมือ และระบบที่ช่วยอำนวยความสะดวกต่างๆให้กับงานพิพิธภัณฑ์ เช่น กล้องโทรทัศน์วงจรปิด กล้องถ่ายภาพ คอมพิวเตอร์ ระบบอินเตอร์เน็ต เป็นต้น

3. กระบวนการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ เป็นขั้นตอนในการปฏิบัติภายใต้กรอบในการบริหารจัดการด้านนโยบายข้างต้น โดยกระบวนการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ฯ (พิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์, เข้าถึงเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2558) มีดังต่อไปนี้

- กระบวนการด้านการประชาสัมพันธ์และการสร้างเครือข่ายพิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์มีช่องทางในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารความเคลื่อนไหวผ่านสื่อออนไลน์ อย่างเฟสบุ้ค เว็บไซต์ของพิพิธภัณฑ์ และของโรงเรียนเทพศิรินทร์ ตลอดจนมีการประชาสัมพันธ์จากเครือข่ายพิพิธภัณฑ์ เช่น ฐานข้อมูลพิพิธภัณฑ์ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร และสถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ(สพร.)
- การจัดกิจกรรมทางการศึกษา และการบูรณาการสู่การเรียนการสอน เช่น การจัดนิทรรศการหมุนเวียน การพัฒนาศักยภาพยุวมัคคุเทศก์
- การทำงานพิพิธภัณฑ์ร่วมกันของนักเรียนภายใต้ชุมนุมคนรักพิพิธภัณฑ์

4. การให้บริการทางการศึกษา เป็นงานหน้าฉากของพิพิธภัณฑ์ฯที่สะท้อนความพึงพอใจในการให้บริการของพิพิธภัณฑ์จากผู้เข้าชมกลุ่มต่างๆ ซึ่งนอกจากความรู้ ความประทับใจการนำเสนอในการจัดแสดงยังมีเรื่องของลักษณะในการให้บริการ เช่น เวลาเปิด-ปิด เส้นทางการเข้าชม เป็นต้น

กรอบแนวคิดในการศึกษาสภาพการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์

วิธีการศึกษา

การศึกษาสภาพการดำเนินงานของพิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์เป็นการประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมาโดยใช้กรอบการประเมินผลแบบซิปโมเดล (CIPP Model) ซึ่งเป็นการประเมินผลอย่างรอบด้านทั้งด้านการบริหารจัดการ องค์ประกอบเกื้อหนุนในการดำเนินงาน กระบวนการ และการให้บริการทางการศึกษา โดยมีวิธีการศึกษาดังนี้

1. ทบทวนทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสารทางวิชาการ หนังสือ และข้อมูลจากอินเตอร์เน็ต เพื่อนำมาสร้างกรอบแนวคิดในการศึกษา

2. สร้างเครื่องมือในการศึกษาในรูปแบบของแบบสอบถามสำหรับกลุ่มประชากรตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ 1 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามโครงสร้างการบริหารโรงเรียนเทพศิรินทร์ เป็นกลุ่มประชากรที่รู้จักโรงเรียนเทพศิรินทร์ และมีกำลังในการขับเคลื่อนโรงเรียนในด้านต่างๆ เช่น การระดมเงินทุนสนับสนุนโครงการต่างๆของโรงเรียน การสนับสนุนด้านการเรียนการสอน เป็นต้น อาทิ ผู้บริหารของโรงเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการต่างๆของโรงเรียน ซึ่งมีประเด็นคำถาม 3 ส่วน ดังนี้

-ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา หน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเทพศิรินทร์

Veridian E-Journal, Slipakorn University
ISSN 1906 - 3431

-ส่วนที่ 2 การประเมินผล ซึ่งเป็นการให้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (เกณฑ์การให้ค่า 5 หมายถึง มากที่สุด, 4 หมายถึง มาก, 3 หมายถึง พอใช้, 2 หมายถึง น้อย และ 1 หมายถึง น้อยที่สุด) โดยมีข้อคำถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการจำนวน 14 ข้อ องค์ประกอบเกื้อหนุนในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์จำนวน 8 ข้อ กระบวนการดำเนินงานจำนวน 12 ข้อ และการให้บริการทางการศึกษาต่างๆจำนวน 9 ข้อ

-ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะและปัญหาอื่นๆ ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended Question)

กลุ่มตัวอย่างที่ 2 นักเรียนโรงเรียนเทพศิรินทร์ตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักในการรับบริการทางการศึกษาของพิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์จำนวน 200 คน ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ส่วน ดังนี้

-ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ ระดับชั้นที่นักเรียนศึกษาอยู่

-ส่วนที่ 2 การประเมินผล ซึ่งเป็นการให้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (เกณฑ์การให้ค่า 5 หมายถึง มากที่สุด, 4 หมายถึง มาก, 3 หมายถึง พอใช้, 2 หมายถึง น้อย และ 1 หมายถึง น้อยที่สุด) โดยมีข้อคำถามเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ จำนวน 11ข้อ และการให้บริการทางการศึกษาต่างๆ จำนวน 9 ข้อ

-ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะและปัญหาอื่นๆ ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended Question)

กลุ่มตัวอย่างที่ 3 บุคคลทั่วไป เป็นกลุ่มที่เคยรับบริการของพิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์ จำนวน 100 คน ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ส่วน ดังนี้

-ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ

-ส่วนที่ 2 การประเมินผล ซึ่งเป็นการให้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (เกณฑ์การให้ค่า 5 หมายถึง มากที่สุด, 4 หมายถึง มาก, 3 หมายถึง พอใช้, 2 หมายถึง น้อย และ 1 หมายถึง น้อยที่สุด) โดยมีข้อคำถามเกี่ยวกับ กระบวนการจำนวน 4 ข้อ และการให้บริการทางการศึกษาต่างๆจำนวน 9 ข้อ

-ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะและปัญหาอื่นๆ ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended Question)

	กลุ่มตัวอย่างที่ 1	**กลุ่มตัวอย่างที่ 2**	**กลุ่มตัวอย่างที่ 3**
การบริหารจัดการ	√	-	-
องค์ประกอบเกื้อหนุนในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์	√	-	-
กระบวนการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์	√	√	√
การให้บริการทางการศึกษาต่างๆ	√	√	√

ตารางที่ ลักษณะแบบสอบถามตามแต่ละกลุ่มตัวอย่าง

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อทำการจำแนกผลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 3 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม การประเมินผล ข้อเสนอแนะและปัญหา

4. วิเคราะห์ข้อมูล โดยกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์แบบสอบถามที่ได้ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง เห็นด้วยในระดับพอใช้
- ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

5. สรุปและนำเสนอผลการศึกษา

ผลการศึกษา

พิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์เปิดให้บริการทางการศึกษาตั้งแต่วันที่ 9 กันยายน 2555 เป็นต้นมา มีจำนวนผู้เข้าชมตั้งแต่เริ่มดำเนินงานทั้งสิ้นกว่า 18,000 คน (จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2558) (พิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2558)ประกอบไปด้วยกลุ่มนักเรียน บุคคลทั่วไป และหน่วยงานต่างๆ โดยผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์มีดังต่อไปนี้นี้

1. การบริหารจัดการ

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามการบริหารจัดการของโรงเรียนเทพศิรินทร์ ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ คุณครูกลุ่มสาระวิชาต่างๆ ตลอดจนบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการเพื่อให้การดำเนินงานพิพิธภัณฑ์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย มีความคิดเห็นเฉลี่ยด้านวิสัยทัศน์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.45, S.D. = 0.61) โดยพิพิธภัณฑ์ฯ สร้างความภาคภูมิใจในความเป็นเทพศิรินทร์มีความเห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.70, S.D. = 0.47) และพิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์เป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิต (Living Museum) มีความเห็นด้วยต่ำที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.12, S.D. = 0.60)

สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านพันธกิจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.84, S.D. = 0.88) โดยพิพิธภัณฑ์ฯเป็นสถานที่ให้ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของโรงเรียนเทพศิรินทร์ได้อย่างรอบด้านมีความเห็นด้วยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.36, S.D. = 0.60) และการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์มีความเห็นด้วยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 2.94, S.D. = 1.00)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ของพิพิธภัณฑ์ฯในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.76, S.D. = 0.88) โดยมาตรฐานในการปฏิบัติงานของพิพิธภัณฑ์มีความเห็นด้วยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.00, S.D. = 0.66) และมีส่วนร่วมในการดำเนินการต่างๆของพิพิธภัณฑ์มีความเห็นด้วยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 2.91, S.D. = 1.04)

Veridian E-Journal, Slipakorn University
ISSN 1906 - 3431

2. องค์ประกอบเกื้อหนุนในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

องค์ประกอบเกื้อหนุนในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ ได้แก่ ด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมืออำนวยความสะดวก จากผลการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของโรงเรียนพบปัญหาในด้านบุคลากรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.68, S.D. = 0.73) โดยคณะทำงานมีความรู้ความสามารถมีความเห็นด้วยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.12, S.D. = 0.73) และคณะทำงานมีจำนวนเพียงพอ/เหมาะสมมีความเห็นด้วยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 3.24, S.D. = 0.61) ทั้งนี้ จำนวนบุคลากรในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ยังขาดแคลน เนื่องจากมีคุณครูหัวหน้างานพิพิธภัณฑ์ และภัณฑารักษ์เป็นผู้ดำเนินงานต่างๆของพิพิธภัณฑ์เป็นหลัก โดยเฉพาะงานต้อนรับหมู่คณะที่มีผู้เข้าชมจำนวนมาก จำเป็นต้องอาศัยบุคลากรในการอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ จึงทำให้บุคลากรไม่เพียงพอต่อภาระงานที่ปรากฏอยู่ นอกจากนี้งานพิพิธภัณฑ์อื่นๆ อาทิ งานออกนิทรรศการตามหน่วยงานภายนอก งานผลิตสื่อนิทรรศการ งานตรวจสอบระบบนิทรรศการภายใน ยังจำเป็นต้องการบุคลากรที่มีความชำนาญเฉพาะทางเพิ่มเติม เนื่องจากภัณฑารักษ์ไม่มีความถนัดในงานเฉพาะทางอื่นๆ การสรรหาคณะทำงานเพิ่มเติมจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ทำให้การดำเนินงานพิพิธภัณฑ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ความคิดเห็นงบประมาณในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยพิพิธภัณฑ์ได้รับงบประมาณสนับสนุนเพียงพอ/เหมาะสมมีความเห็นด้วยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.73, S.D. = 0.63) และความจำเป็นในการหารายได้เพิ่มเติมของพิพิธภัณฑ์ เช่น จำหน่ายของที่ระลึก มีความเห็นด้วยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.70, S.D. = 0.77)

ความเห็นเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.85, S.D. = 0.50) โดยพิพิธภัณฑ์ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่ามีความเห็นด้วยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{x}$ =3.91, S.D. = 0.50) และพิพิธภัณฑ์ได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอ/เหมาะสมมีความเห็นด้วยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.79, S.D. = 0.48)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับเครื่องมืออำนวยความสะดวกในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.84, S.D. = 0.62) โดยพิพิธภัณฑ์ใช้เครื่องมืออำนวยความสะดวกอย่างคุ้มค่ามีความเห็นด้วยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.85, S.D. = 0.62)และพิพิธภัณฑ์มีเครื่องมืออำนวยความสะดวกเพียงพอ/เหมาะสมมีความเห็นด้วยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.82, S.D. = 0.64)

3. กระบวนการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

กระบวนการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ การสร้างเครือข่าย การจัดกิจกรรมการศึกษาต่างๆ การบูรณาการสู่การเรียนการสอน การทำงานร่วมกันของนักเรียนในรูปแบบชุมนุม มีประเด็นปัญหาโดยสังเขป ดังนี้

- จากการศึกษาสภาพการดำเนินงาน พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของโรงเรียนเทพศิรินทร์ กลุ่มนักเรียนเทพศิรินทร์ และกลุ่มบุคคลทั่วไปมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์และการสร้างเครือข่ายในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.61, S.D. = 0.86) โดยพิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดูงานจากหน่วยงานภายนอกมีความเห็นด้วยสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

($\bar{X}$ = 3.76, S.D. = 0.83) และกลุ่มตัวอย่างคิดว่าพิพิธภัณฑ์มีผู้เข้าชมสม่ำเสมอมีความเห็นด้วยต่ำที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.42, S.D. = 0.86)

- การจัดกิจกรรมทางศึกษา ได้แก่ นิทรรศการหมุนเวียนและกิจกรรมทางการศึกษาต่างๆในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.64,S.D. = 1.03) โดยกิจกรรม “เปิดโลกความรู้สู่ความเป็นยุวมัคคุเทศก์”มีประโยชน์ต่อนักเรียนมีความเห็นด้วยสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ =4.27, S.D. = 0.67) และนักเรียนเคยมีส่วนร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งของพิพิธภัณฑ์ฯมีความเห็นด้วยที่สุดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 3.35, S.D. = 1.23)

- การบูรณาการสู่การเรียนการสอนในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.59, S.D. = 0.90) โดยองค์ความรู้ภายในพิพิธภัณฑ์สามารถสอดแทรกในส่วนใดส่วนหนึ่งของบทเรียนได้มีความเห็นด้วยสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.63, S.D. = 0.86) และความจำเป็นในการจัดหลักสูตร/รายวิชาเทพศิรินทร์ศึกษามีความเห็นด้วยต่ำที่สุด มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.55, S.D. = 0.94)

- การทำงานร่วมกันของนักเรียนในรูปแบบชุมนุมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.63, S.D. = 0.94) โดยพัฒนาการของชุมนุมคนรักพิพิธภัณฑ์มีความเห็นด้วยสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.72, S.D. = 0.89) และศักยภาพของชุมนุมคนรักพิพิธภัณฑ์มีความเห็นด้วยต่ำที่สุด มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.66, S.D = 0.92)

4. การให้บริการและกิจกรรมทางการศึกษาต่างๆ

ผลการศึกษาด้านนิทรรศการถาวรด้านนิทรรศการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.07, S.D. = 0.84) โดยผู้เข้าชมเกิดความประทับใจและความภาคภูมิใจที่ได้เข้าชมพิพิธภัณฑ์ทีความเห็นด้วยสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.17, S.D. = 0.86) และผู้เข้าชมเกิดความรู้ความเข้าใจในประวัติศาสตร์ของโรงเรียนเทพศิรินทร์มีความเห็นด้วยต่ำที่สุด มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.03, S.D. = 0.87)

ลักษณะในการให้บริการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.79, S.D = 0.92) โดยเส้นทางในการเดินชมมีความเหมาะสมมีความเห็นด้วยสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.01, S.D. = 0.80) และเวลาเปิด-ปิดของพิพิธภัณฑ์มีความเหมาะสมมีความเห็นด้วยต่ำที่สุด ($\bar{x}$ = 3.52, S.D. = 0.97)

การศึกษาสภาพการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์ทั้ง 4 ด้าน ที่เกิดความสอดคล้องกันในด้านนโยบายและการนำไปปฏิบัติ ที่พบปัญหาในการขาดส่วนร่วม และความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ฯทั้งในระดับผู้บริหาร ครู และนักเรียน จึงทำให้งานพิพิธภัณฑ์ฯดำเนินโดยคณะทำงานเพียงไม่กี่คน ซึ่งส่งผลให้กระบวนการดำเนินงานบางด้านขาดประสิทธิภาพ เช่น การประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมทางการศึกษา เป็นต้น

บทสรุป

พิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์ เกิดขึ้นจากความร่วมมือของนักเรียนเก่าเทพศิรินทร์และโรงเรียนเทพศิรินทร์ เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ และการสืบสานจิตวิญญาณเทพศิรินทร์ที่เกิดจากความรัก ความกตัญญู สู่การสร้างประโยชน์ต่อสังคม ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานของพิพิธภัณฑ์ฯที่

Veridian E-Journal, Slipakorn University
ISSN 1906 - 3431

ผ่านมาจากกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับพิพิธภัณฑ์ฯ ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการของโรงเรียน นักเรียน และบุคคลทั่วไป พบปัญหาในด้านการขาดส่วนร่วมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามการบริหารจัดการของโรงเรียน และนักเรียน ที่ขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของงานพิพิธภัณฑ์ สำหรับด้านบุคลากรพบว่าคณะทำงานพิพิธภัณฑ์ยังขาดแคลน เนื่องจากความรับผิดชอบในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ฯอยู่ที่ครูหัวหน้างานพิพิธภัณฑ์ และเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์เป็นหลัก จึงส่งผลให้กระบวนการดำเนินงานอื่นๆยังขาดประสิทธิภาพ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ข่าวสารความเคลื่อนไหว และข้อมูลเกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์โรงเรียนที่ยังไม่ทั่วถึง การดำเนินงานของนักเรียนภายในชุมนุมที่จำเป็นต้องมีการพัฒนาศักยภาพต่อไป การจัดกิจกรรมทางการศึกษาที่ไม่หลากหลาย และการนำพิพิธภัณฑ์ไปใช้ในด้านการเรียนการสอน เป็นต้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้มีความเชื่อมโยงและสอดคล้อง จึงต้องมีการเสนอแนวทางแก้ไขที่สัมพันธ์ซึ่งกันและกันต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กิ่งกาญจน์ วรนิทัศน์ และคณะ. (2552). **องค์การและการจัดการ Management 3/e**. กรุงเทพฯ: แมคกรอ-ฮิล

ฐิติมา นิติกรวรากุล. (2553). “การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดบ้านโป่ง “สามัคคีคุณูปถัมภ์” จังหวัดราชบุรี ช่วงชั้นที่ 3-4 โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร

พิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์.**รายงานประจำเดือน.** เข้าถึงเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2558 เข้าถึงได้จาก http://www.debmuseum.com/museum/report

มาเรียม นิลพันธ์. (2553). “คู่มือประเมินหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา”.บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

รัตนะ ยาวะประภาษ และคณะ. (2528). **หนังสือ 100 ปีเทพศิรินทร์.** กรุงเทพฯ: ประกายพรึก.

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. **แนวคิดและความหมายของการบริหารและการบริหารจัดการ.** เข้าถึงเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2558. เข้าถึงได้จาก http://www.wiruch.com/articles%20for%20article /article%20concept%20and%20meaning%20of%20admin%20and%20mgt %20admin.htm